

ReviKo

Revizija i konsalting

Podgorica

DOO LOKALNI JAVNI EMITER
RADIO BERANE, BERANE

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2013. GODINU

ReviKo

Revizija i konsalting

Podgorica

Tel/fax 020 237 665

Mob.tel. 069 063 869

**DOO LOKALNI JAVNI EMITER
RADIO BERANE, BERANE**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2013. GODINU**

Sadržaj	Strana
Izvještaj revizora	2 - 6
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) za 2013. godinu	7
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja) na dan 31.12.2013. godine	8
Iskaz o promjenama na kapitalu	9
Napomene uz finansijske iskaze	10 - 24

Podgorica, Moskovska 76
tel/fax + 382 20 237 665
mob. + 382 69 063 869

OSNIVAČU I SAVJETU DOO LOKALNI JAVNI EMITER RADIO BERANE, BERANE

Izveštaj revizora

1. Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane (u daljem tekstu Radio) koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (bilans stanja) na dan 31.12.2013. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha) i iskaz o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan, kao i značajne računovodstvene politike i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

2. Rukovodstvo Radija je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne i pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim iskazima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanja datim u finansijskim iskazima. Izbor postupaka zasnovan je na revizorskom prosuđivanju, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih i pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena, izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju razumnu osnovu za izražavanje mišljenja.

Osnova za negativno mišljenje

4. Kao što je navedeno u Napomeni 4, prihodi od dotacija Opštine za 2013. godinu su iskazani u iznosu od 155.015 € na osnovu potraživanja od Opštine za obračunate bruto plate i doprinose na teret poslodavca. Budžetom Opštine za 2013. godinu dotacije Radiju su planirane u znosu od 80.000 €, a prenijeta sredstva po ovom osnovu u toku godine iznose 77.930 €.

Prema MRS 20 Državna davanja - prihodi od dotacija se priznaju u momentu kada su davanja izvršena, odnosno predstavljaju prihod obračunskog perioda u kome su uplate izvršene. U skladu sa navedenim načinom finansiranja, prihod Radija predstavljaju samo doznačena sredstva iz budžeta Opštine, odnosno 77.930 €. Iz navedenih razloga, prihodi u bilansu uspjeha za 2013. godinu više su iskazani za iznos od 77.085 €. Za isti iznos je manje iskazan gubitak tekuće godine.

5. Kao što je navedeno u Napomeni 7, troškovi amortizacije za 2013. godinu iznose 14.657 € i više su iskazani za 10.084 €, koliko je obračunata amortizacija za poslovnu zgradu koja nije vlasništvo Radija. Uvidom u posjedovni list, utvrđeno je da je zgrada vlasništvo Opštine zbog čega je u 2014. godini isknjižena iz poslovnih knjiga Radija.

6. Pojedine vrste troškova su knjižene na osnovu plaćenih iznosa (na osnovu izvoda banaka – troškovi telefona, advokatske usluge, usluge održavanja...) bez proratne dokumentacije (računi ili ugovori) koja bi služila kao dokaz da su usluge zaista izvršene i da se odnose na troškove Radija. Evidentiranjem troškova na taj način onemogućava se uvid u stvarne troškove, kao i uvid u eventualno neizmirene obaveze (Napomena 8).

7. Kao što je navedeno u Napomeni 10, potraživanja od opštine Berane su iskazana u ukupnom iznosu od 463.557 €. U toku revizije nezavisnom confirmacijom, Opština je potvrdila da nema neizmirenih obaveza prema Radiju.

Imajući u vidu da prema MRS 20 – Državna davanja, prihod od dotacija čine uplaćena sredstva u periodu u kom su izvršena, odnosno da se za buduća plaćanja ne mogu stvarati potraživanja, potraživanja od Opštine su u Bilansu stanja precijenjena za cjelokupan iznos. Istovremeno, za navedeni iznos manje je iskazan gubitak u bilansu stanja.

8. Na dan 31.12.2013. godine, izvršen je popis imovine (osnovnih sredstava) Radija. Popis je izvršen u naturalnim iznosima, po količini bez iskazivanja vrijednosti za svako sredstvo pojedinačno. Takođe u poslovnim knjigama ne postoji analitička evidencija osnovnih sredstava zbog čega za svako sredstvo pojedinačno ne postoji iskazana ispravka vrijednosti iz koje bi se moglo vidjeti u kojoj mjeri je neko sredstvo knjigovodstveno otpisano i da li podliježe daljem obračunu amortizacije. Obračun amortizacije se vrši kumulativno, na nabavnu vrijednost grupe osnovnih sredstava, a ne na osnovna sredstva pojedinačno, što utiče na realnost obračuna amortizacije i iskazane ispravke vrijednosti osnovnih sredstava.

Iz navedenih razloga nije moglo biti izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja po popisu sa knjigovodstvenim stanjem, utvrđivanje eventualnog manjka, viška ili rashoda kako je predviđeno Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem (Sl.list 34/09).

Uvidom u popisne liste nijesmo mogli utvrditi da li su popisani lap top i dva mobilna telefona, nabavljena u toku godine (Napomena 9).

9. Kao što je navedeno u Napomeni 12.1, obaveze prema JP Vodovod i kanalizacija u poslovnim knjigama na dan 31.12.2013. godine su iskazane u iznosu od 2.912 €. Međutim, po računu JP Vodovod i kanalizacija, ukupno neplaćeni dug iznosi 10.007 €, zbog čega su obaveza prema JP Vodovod i troškovi komunalnih usluga manje iskazani za iznos od 7.095 €. Za ovaj iznos je manje iskazan gubitak tekuće godine.

10. Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je radno mjesto - administrativni radnik koji je »ovlašćen da vrši poslove uplate i isplate u preduzeću i o tome vodi urednu evidenciju«. Uvidom u ugovor o radu sa zaposlenim na tom radnom mjestu nisu precizno definisani poslovi koje to lice obavlja, niti je zaposleni obavljao poslove blagajnika, iako za gotovinu i gotovinske ekvivalente treba da se vodi posebna analitička evidencija-dnevnik blagajne.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je gotovinu sa žiro računa podizao direktor Radija i da je isti trošenje pravdao računima koji uglavnom nijesu potpisani od strane ovlašćenog lica kako bi se moglo pratiti namjensko trošenje sredstava.

Po Statutu Radija niti po Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, blagajničko poslovanje nije u opisu poslova koje obavlja direktor.

Takođe, blagajnička dokumentacija (priznanice o uplati, čekovi o podizanju gotovine i računi po kojima su vršene isplate) je neuredna, hronološki nesređena, zbog čega su knjiženja u poslovnim knjigama neažurna. Priznanice o naplaćenim uslugama su proizvoljno numerisane, bez oznake serije kao i bez naziva društva koje ih je izdalo.

Imajući u vidu da Radio posluje sa gotovim novcem, neophodno je da, osim što ima sistematizovano radno mjesto lica koje je zaduženo za uplate i isplate i njihovu evidenciju, da stvarno zaduži određeno lice za obavljanje blagajničkog poslovanja, po osnovnim načelima računovodstva: urednosti i ažurnosti, što podrazumijeva da blagajnička dokumentacija bude uredno, hronološki numerisana, sa oznakom društva kome pripada (Radio), da računi po kojima se vrši isplata budu potpisani od lica u Radiju po čijem nalogu se vrši isplata sve u cilju realnog prikazivanja poslovnih promjena kao i kontrole tokova novca, odnosno:

“Za gotovinu i gotovinske ekvivalente se vodi posebna analitička evidencija-dnevnik blagajne.

U dnevnik blagajne se unose poslovne promjene koje nastaju po osnovu gotovine. Dnevnik blagajne se zaključuje na kraju svakog dana i dostavlja računovodstvu najkasnije narednog dana. U dnevniku blagajne evidencija primanja i izdavanja vodi se na osnovu isprava koje prate prijem novca u blagajni i isprava na osnovu kojih se vrši isplata iz blagajne”. (Napomena 11).

Negativno mišljenje

11. Zbog efekata koje na finansijske iskaze mogu imati pitanja navedena u tačkama 4 do 10, prema našem mišljenju, finansijski iskazi ne prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane na dan 31.decembar 2013. godine, kao i rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući naše mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

12. Savjet Radio Berana je 7.12.2011. godine donio Rješenje o imenovanju direktora Radija tako što je dotadašnjeg urednika, imenovao za direktora na period od četiri godine, shodno čl. 35 Odluke o osnivanju i čl. 43 Statuta Radija.

Na osnovu Rješenja o imenovanju a prema odredbama čl. 29 Zakona o radu Savjet Radija je trebalo da zaključi Ugovor o radu direktora.

Postupajući suprotno navedenom Zakonu, Predsjednik Savjeta Radija je 15.03.2012. godine sa direktorom zaključio Ugovor o radu na neodređeno vrijeme na radno mjesto novinara.

Bez obzira na pomenuti ugovor o radu, imenovni je stvarno obavljao poslove direktora po Rješenju o imenovanju što smo utvrdili iz cjelokupne poslovne dokumentacije uključujući i obračun zarada.

13. Zarada za direktora obračunavana je primjenom koeficijenta 9,5, za urednika Radija primjenom koeficijenta 8 i urednika u redakciji primjenom koeficijenta 7. Međutim, sa licima koja su obavljala navedene poslove zaključeni su ugovori o radu za radno mjesto novinara sa koeficejntom 5,75.

U toku revizije nam nije stavljena na uvid odluka Savjeta o određivanju koeficijenta za obračun zarada za sva pomenuta radna mjesta, kao ni Aneks ugovora o radu po kome su urednik Radija i urednik redakcije raspoređeni na ta radna mjesta.

Radio nije postupio po članu 40 Zakona o radu, po kome je poslodavac dužan da sa zaposlenim zaključi Aneks ugovora o radu u slučajevima izmjene ugovorenih uslova rada kao što su raspoređivanje na drugo radno mjesto ili utvrđivanje zarade.

Takođe, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2011. godine nijesu propisani koeficijenti za obračun zarada zaposlenih.

14. U Radiju su neke isplate izvršene na osnovu Odluka direktora, kao što je isplata na tekuće račune direktora i urednika Radija na ime telefonskih troškova po 70,00 € za direktora, odnosno 50,00 € za urednika Radija. Niti Statutom niti nekim drugim normativnim aktom direktor nije ovlašćen da donosi takve odluke.

Neophodno je da Savjet kroz izmjenu statuta propiše iznos do kojeg direktor može samostalno da raspolaže novčanim sredstvima Radija.

15. Putne naloge za direktora je, kao nalogodavac, potpisivao direktor. Međutim, za službena putovanja direktora, putne naloge u ime nalogodavca treba da potpisuje ovlašćeno lice iz Savjeta Radija, što se mora normativno regulisati. Takođe, putni nalozi treba da budu uredno popunjeni sa navedenom svrhom putovanja.

16. Po unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2011. godine, Radio ima 6 vrsta poslova i 16 sistematizovanih radnih mjesta.

Međutim, u Radiju ima petoro (5) zaposlenih više (30%) nego što je predviđeno sistematizacijom. Imajući u vidu visinu srdstva koja su budžetom Opštine opredijeljena za funkcionisanje Radija, rukovodstvo (Savjet i direktor) moraju usklađivati troškove zaposlenih sa raspoloživim sredstvima.

Troškovi bruto zarada uključujući i doprinose na teret poslodavca u 2013. godini iznosili su 155.015 € dok su dotacije Opštine bile 77.930 €.

17. Iz izdatih faktura smo utvrdili da iste nisu numerisane rastućim numeričkim nizom, što bi omogućilo kontrolu potpunosti evidencija, odnosno da su sve izdate fakture zaista i prikazane u knjigama.

Fakture su numerisane proizvoljno, tako da se isti brojevi ponavljaju više puta.

Pored načina numerisanja faktura, u Radiju ne postoji knjiga izlaznih faktura koja, takođe omogućava kontrolu sveobuhvatnosti i potpunosti ispostavljenih faktura na osnovu kojih se evidentira prihod od obavljanja sopstvene djelatnosti.

Normativnim aktom treba propisati proceduru izdavanja, numerisanja, evidentiranja i naplate izdatih faktura.

18. Nakon korekcija bilansnih pozicija koje potrebno izvršiti, usklađivanjem potraživanja, obaveza, prihoda, rashoda i gubitka, finansijska pozicija Radija biće jako nepovoljna, jer će zbog uvećanog gubitka kapital Radija biti negativan za iznos od oko 290.000 €, što znači da su obaveze za taj iznos veće od imovine Radija.

Bez znatne finansijske podrške osnivača, Radio neće moći normalano da obavlja funkciju za koju je osnovan.

19. Nije vršena revizija finansijskih iskaza za period od 2007. godine iako po Statutu Radija postoji obaveza vršenja godišnje revizije.

Podgorica, 30.11.2015. godine

Keković Dragiša, ovlašćeni revizor

A circular blue stamp with the text "OPŠTINA ZASTUPNIŠTVO 'REVIKO' PODGORICA" around the perimeter. Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink.

Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)

	Napomena	2013.	(u Eur) 2012.
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	3.1,14	12.445	9.635
Ostali poslovni prihodi	3.1,14	155.016	127.509
		167.461	137.144
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		-	-
Troškovi materijala	3.2,5	7.813	5.413
Troškovi zarada	3.4,6	154.208	118.607
Troškovi amortizacije	3.7,7	14.657	17.212
Ostali poslovni rashodi	3.2,8	15.254	9.788
		191.932	151.020
Poslovni rezultat		(24.471)	(13.876)
Finansijski prihodi	-	-	-
Finansijski rashodi	-	-	-
Ostali prihodi	-	-	-
Ostali rashodi	-	-	-
Poreski rashod perioda	-	-	-
Tekući porez na dobit	-	-	-
Odloženi poreski rashodi perioda	-	-	-
Neto rezultat - gubitak		(24.471)	(13.876)

Berane, 31.03.2014. godine

Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane

Milan Šćekić, direktor

Iskaz o finansijskoj poziciji / Bilans stanja

	Napomena	2013.	(u Eur) 2012.
Aktiva			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja		-	-
Nekretnine postrojenja i oprema	3.6,9	208.906	222.230
Investicione nekretnine		-	-
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-
		208.906	222.230
Obrtna sredstva			
Zalihe	-	-	-
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina			
Potraživanja	3.9,10	469.410	391.640
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.9,11	2.445	630
Porez na dodatu vrijednost i AVR	-	-	-
		471.855	392.270
Ukupna aktiva		680.761	614.500
Pasiva			
Kapital			
Državni kapital		242.664	242.664
Gubitak		(60.566)	(36.095)
Ukupni kapital-neto		182.098	206.569
Dugoročna rezervisanja i dugoročne obav.			
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	-	-	-
Ostale dugoročne obaveze	-	-	-
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	3.10,12	15.544	17.855
Ostale kratkoročne obaveze i PVR			
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	13	483.119	390.076
Obaveze po osnovu poreza na dobit		-	-
		498.663	407.931
Ukupna pasiva		680.761	614.500

Berane, 31.03.2014. godine

Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane

Milan Šćekić, direktor

Izveštaj o promjenama na kapitalu

	Osnovni kapital	Gubitak	(u Eur) Ukupno
Opis promjene			
Stanje 1. 01. 2012. godine	242.664	(22.219)	220.445
Gubitak tekuće godine	-	(13.876)	13.876
Stanje 31. decembra 2012.	242.664	(36.095)	206.569
Stanje 1. 01. 2013. godine	242.664	(36.095)	206.569
Gubitak tekuće godine	-	(24.471)	(24.471)
Stanje 31. decembra 2013.	242.664	(60.566)	182.098

Berane, 31.03.2014. godine

Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane

Milan Šćekić, direktor

1. Djelatnost i osnivanje

“Lokalni javni emiter Radio Berane” doo, Berane postoji od 11. decembra 1992. godine. Donošenjem Zakona o unaprjeđenju poslovnog ambijenta (“Sl.list Crne Gore” br. 40/10 od 22.07.2010. godine) prestao je da važi Zakon o javnim preduzećima, a javna preduzeća su dužna da se reorganizuju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Skupština opštine Berane je na sjednici održanoj 26 i 27. aprila 2011. godine donijela Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Lokalni javni emiter Radio Berane”, Berane, za proizvodnju i emitovanje radijskog programa, reorganizacijom Javnog preduzeća Radio-difuzni servis radio Berane. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima Društvo je upisano u Centralnom registru privrednih subjekata 14.03.2012. godine, pod registarskim brojem 5-0628553/01, kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću.

Matični broj Društva, odnosno poreski identifikacioni broj (PIB) je 02876868.

“Lokalni javni emiter Radio Berane” doo, Berane (u daljem tekstu Radio Berane) obavlja djelatnost lokalnog javnog emitera u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, Odlukom o osnivanju i Statutom.

Osnovna djelatnost Radija je pružanje AVM usluga pod uređivačkom odgovornošću - proizvodnja i emitovanje radijskog programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima od interesa za građane i druge subjekte u opštini Berane. Osnovna djelatnost Radio Berane ostvaruje se emitovanjem jednog radijskog programa, posredstvom samostalne FM mreže na području opštine Berane.

Djelatnost Radija je od javnog interesa.

Radio Berane stiče sredstva:

- iz budžeta opštine Berane za obavljanje osnovne djelatnosti;
- iz Budžeta opštine Berane na osnovu zaključenog ugovora za sufinansiranje dijela programskih sadržaja;
- proizvodnjom i emitovanjem reklamnih sadržaja;
- proizvodnjom i prodajom audiovizuelnih djela i nosača zvuka, koji su u interesu javnosti;
- iz sponzorstva programskih sadržaja;
- organizovanjem koncerata i drugih priredbi;
- iz drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Organi Društva su: Savjet i Direktor.

Savjet Radio Berana ima 5 članova koje imenuje i razrješava Skupština opštine Berane. Članovi savjeta ne predstavljaju ovlašćene subjekte koji su ih predložili u članstvo u Savjetu, već svoju dužnost obavljaju samostalno, nezavisno i po sopstvenom znanju i savjesti, u skladu sa Zakonom i Statutom.

Direktora imenuje Savjet na osnovu javnog konkursa. Mandat direktora traje četiri godine.

Sjedište Društva je u Beranama, ulica Mojsija Zečevića br. 8

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

2.1 Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Radio vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore (“Sl.list CG”, br.69/2005, 80/2008 i 32/2011), odnosno na osnovu Uredbi o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (“Sl.list RCG”, br.69/2002), po kojima se od 1.01.2003. godine u Crnoj Gori primjenjuju svi Međunarodni računovodstveni standardi (“MRS”). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (“MSFI”) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja.

Finansijski iskazi su prikazani u EUR.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Sastavljanje finansijskih iskaza je izvršeno u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Radio nastaviti svoju djelatnost i u budućnosti.

2.3. Obaveza vršenja revizije finansijskih iskaza

Prema članu 29 Statuta Radija, predviđeno je da Savjet bira ovlašćenog revizora godišnjeg obračuna kao i da usvaja izvještaj revizora, što znači da je Radio u obavezi da vrši reviziju finansijskih iskaza za svaku poslovnu godinu.

Posljednji period za koji je vršena revizija je bila 2006. godina. Od tog perioda nije vršena revizija finansijskih iskaza.

3. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja finansijskih iskaza za 2013. godinu su sledeće:

3.1. Prihodi

Osnovni izvor prihoda Radija su dotacije iz budžeta opštine Berane (državna davanja).

Radio ostvaruje i prihode iz sopstvene djelatnosti, emitovanjem reklamnih poruka i ostalih usluga.

Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja se vrši u skladu sa MRS 20 – Državna davanja, po kome se državno davanje priznaje i evidentira kao prihod u toku obračunskog perioda i sučeljava sa povezanim rashodima, odnosno sa rashodima koji treba da budu nadoknađeni iz tih prihoda.

Ukoliko je državno davanje primljeno u obračunskom periodu u kom su nastali i rashodi čijem pokriću je to davanje namijenjeno, državno davanje se evidentira u tom obračunskom periodu.

Državna davanja koja su primljena za pokriće rashoda ili gubitaka koji su već nastali, priznaju se kao prihod u periodu u kome su državna davanja primljena.

Državna davanja koja su primljena u vidu novčanih sredstava za pokriće rashoda koji će tek nastati u narednom periodu evidentiraju se kao odloženi prihod (pasivna vremenska razgraničenja).

U skladu sa propisima prihodi od izvršenih usluga iskazani su po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualno date popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije.

Gotovinske naplate od kupaca zaprimljene u blagajnu se ne uplaćuju redovno ne žiro račun, već se koriste za gotovinske isplate materijalnih troškova.

3.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Radija.

Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

3.3. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama.

3. Osnovne računovodstvene politike (nastavak)

3.4. Naknade zaposlenima

Obaveze za penzije

U skladu sa propisima Crne Gore, Društvo je u obavezi da obustavi i uplati, u ime zaposlenih, doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose od bruto plata zaposlenih kao i doprinose na teret poslodavca u iznosima obračunatim po propisanim stopama. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko Fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali.

3.5. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa propisima Crne Gore o oporezivanju po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Zakon o porezu na dobit Crne Gore ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnov za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti za buduće obračunske periode, ali ne duže od pet godina.

Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju po raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.6. Nekretnine i oprema

Kao nekretnine i oprema priznaju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenu za akumuliranu ispravku vrijednosti.

Nabavke osnovnih sredstava evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost nabavljenih sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano izmjeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha perioda u kome su nastali.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

3. Osnovne računovodstvene politike (nastavak)

3.7. Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava se obračunava po proporcionalnoj metodi primjenom stope koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava. Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljena osnovna sredstva, odnosno obračunom na vrijednost osnovnih sredstava, utvrđenu krajem prethodne godine, za postojeća osnovna sredstva.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava, koji je služio za obračun amortizacije i primijenjene stope su sledeće:

Grupa osnovnih sredstava	Procijenjeni korisni vijek (godina)	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti-poslovni prostori	21	4,75
Studijska oprema	3,33	30
Antenski sistem	5	20
Emisiona oprema	4	25
Namještaj	6,66	15

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl.list RCG br.40/20) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalne metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda.

3.8. Potraživanja po osnovu prodaje (izvršene usluge)

Potraživanja za izvršene usluge iskazuju se po fakturiranoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti potraživanja.

Ispavka vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova prodaje. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju duže od ugovorenog roka, odnosno dana dospjeća, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Iznos troška po osnovu ispravke vrijednosti se priznaje u bilansu uspjeha u okviru ostalih rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

3. Osnovne računovodstvene politike (nastavak)

3.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se iskazuju po nominalnoj vrijednosti. Gotovinu čine gotovina u blagajni, novčana sredstva na računu, depoziti kod banaka i ostali visoko likvidni plasmani čiji je rok dospijeca do tri mjeseca.

U skladu sa Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanaja, pravno lice je dužno da otvori račun kod poslovne banke, vodi sredstva na tom računu i vrši transfere sredstava preko tog računa.

Pravno lice može, u toku dana, koristiti gotov novac za plaćanje roba i usluga, s tim da, na kraju radnog dana, u blagajni može držati gotov novac do iznosa blagajničkog maksimuma.

Visinu blagajničkog maksimuma određuje pravno lice posebnim aktom a najviše do iznosa predviđenih navedenim Zakonom, odnosno za mala pravna lica do 2.000 €

3.10. Kratkoročne obaveze

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od datuma godišnjeg bilansa.

Društvo vrši isknjižavanje obaveza kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenijeta na drugoga.

4. Prihodi

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Poslovni prihodi		
Prihodi od usluga	12.445	13.134
Ostali poslovni prihodi – Dotacije Opštine	155.016	125.007
	167.461	138.141

Dotacije iz opštinskog budžeta se uplaćuju u skladu sa Ugovorom o sufinansiranju programskih sadržaja zaključenim između Opštine i Radija.

Dotacije Radiju se planiraju Budžetom opštine na godišnjem nivou. Ukoliko se planirana sredstva ne uplate u toku kalendarske godine, ista se evidentiraju kao obaveza budžeta i isplaćuju se u narednoj godini.

Kako se po MRS 20 - Državna davanja, prihodi od dotacija priznaju u obračunskom periodu u kome su uplate izvršene, to prihod Radija predstavljaju samo doznačena sredstva iz budžeta Opštine.

Budžetom Opštine za 2013. godinu dotacije Radiju su planirane u znosu od 80.000 € dok doznačena sredstava iznose 77.930 € što istovremeno predstavlja prihod.

Međutim, u poslovnim knjigama Radija, prihodi od Opštine su iskazani u iznosu od 155.015 € na taj način što su prema Opštini iskazana potraživanja za obračunate bruto zarade i doprinose na teret poslodavca.

Iz navedenih razloga prihodi od dotacija Opštine iskazani su više za 77.085 € od stvarno ostvarenih prihoda (77.930 €).

Prihodi od usluga u iznosu od 12.445 € se odnose na fakturisane usluge iz djelatnosti Radija raznim pravnim licima.

Iz izdatih faktura smo utvrdili da iste nisu numerisane rastućim numeričkim nizom, što bi omogućilo kontrolu potpunosti evidencija, odnosno da su sve izdate fakture zaista i prikazane u knjigama.

Fakture su numerisane proizvoljno, tako da se isti brojevi ponavljaju više puta što se vidi iz sljedećih primjera:

Brojevi faktura od

24 – 31	se nalaze u periodu	25.01 – 30.01
24 – 31		06.03 – 13.03
24 – 29		30.04
24 – 31		29.10
24 – 31		31.12
32		01.02
32		17.03
32		9.05
32		30.11
1 - 5		31.05
1– 5		30.11
1 - 5		31.12
18 – 23		19.07
18 – 23		17.12

Pored načina numerisanja faktura, nije nam stavljena na uvid knjiga izlaznih faktura koja, takođe omogućava kontrolu sveobuhvatnosti i potpunosti ispostavljenih faktura na osnovu kojih se evidentira prihod od obavljanja sopstvene djelatnosti.

Normativnim aktom treba propisati proceduru izdavanja, numerisanja, evidentiranja i naplate izdatih faktura.

5. Troškovi materijala, goriva i energije

	2013.	(u Eur) 2012.
Troškovi električne energije	3.161	987
Troškovi goriva	565	-
Troškovi telefona	2.465	1.859
Troškovi kancelarijskog materijala	264	576
Troškovi režijskog materijala	361	1.287
Troškovi komunalnih usluga	997	704
	7.813	5.413

Troškovi električne energije su evidentirani na osnovu računa o potrošnji električne energije. Na kraju 2013. godine, dug prema OJ Snabdijevanje Berane na osnovu računa iznosi 3.814 €, odnosno više za 206 € u odnosu na obavezu koja je iskazana u poslovnim knjigama.

Troškovi goriva su evidentirani na osnovu gotovinskih računa o nabavci. Nabavka goriva je uglavnom vezana za službena putovanja, po putnim naložima za Beograd, Bijelo Polje, Podgoricu.

U ukupnim troškovima za telefonske usluge iznos od 1.320 € predstavlja troškove telefona za direktora i urednika Radija, kojima su vršene uplate mjesečno na tekući račun u iznosu od 70 € za direktora i 50 € za urednika. Nije nam stavljena na uvid Odluka na osnovu koje su vršene isplate po ovom osnovu.

Statutom Radija ili bilo kojim drugim aktom nije definisano da li i do kog iznosa direktor može raspolagati sredstvima Radija, odnosno da li sve odluke kojima se stvaraju novčane obaveze donosi Savjet Radija.

Preostali iznos od 1.134 € predstavlja troškove telefona koji su evidentirani na osnovu uplata (izvoda banaka) Crnogorskom telekomu i Mtel-u, bez prapratne dokumentacije.

Međutim, troškove telefona je trebalo evidentirati na osnovu računa iz kojih bi se moglo sagledati da li se radi o računima koji se odnose na telefonske brojeve koji pripadaju Radiju, i iz kojih bi se moglo utvrditi stanje obaveze prema navedenim dobavljačima. Osim toga, na osnovu računa bi bili prikazani stvarno nastali troškovi bez obzira da li su plaćeni ili ne.

Troškovi kancelarijskog materijala se odnose na zamjenu tonera i nabavku papira, registratora, spajalica i ostalog kancelarijsko materijala. Na računima postoji potpis zaposlenog u Radiju da je materijal zaista zaprimljen.

Međutim, na računima za nabavku ostalog režijskog materijala ne postoji potpis zaposlenog u Radiju ili bilo kog drugog lica koje je primilo materijal, kao dokaz da je nabavka izvršena zaista za potrebe Radija. Kao osatali režijski materijal evidentirane su nabavke od KIPS doo u iznosu od 117,30 €, nabavka slušalica i internet kartice od 30,00 €, olovke u vrijednosti od 58,50 € kao i nabavka po računu od "Alti" doo, Berane od 58,00 € iz kojeg se ne može zaključiti o kojoj nabavci je riječ.

Troškovi komunalnih usluga se odnose na račune JP Komunalno Berane i JP Vodovod i kanalizaciju.

6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostala lična primanja

	(u Eur)	
	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Troškovi neto zarada	92.124	71.221
Troškovi poreza	12.648	-
Troškovi doprinosa i prirez	49.436	47.386
	<u>154.208</u>	<u>118.607</u>

Na kraju godine, zaposlenih je bilo 21.

6.1 Savjet Radio Berana je 7.12.2011. godine donio Rješenje o imenovanju direktora Radio Berana tako što je dotadašnjeg urednika Radija imenovao za direktora na period od četiri godine, shodno čl. 35 Odluke o osnivanju i čl. 43 Statuta Radija.

Na osnovu ovog Rješenja, Savjet Radija je trebalo da zaključi Ugovor o radu direktora, shodno odredbama čl. 29 Zakona o radu.

Postupajući suprotno navedenom Zakonu, Predsjednik Savjeta Radija je 15.03.2012. godine sa direktorom zaključio Ugovor o radu na neodređeno vrijeme na radno mjesto novinara.

Bez obzira na pomenuti ugovor o radu, imenovni je stvarno obavljao poslove direktora po Rješenju o imenovanju što smo utvrdili iz cjelokupne poslovne dokumentacije uključujući i obračun zarada.

6.2 Uvidom u obračune zarade za 2013. godinu utvrdili smo da su prilikom obračuna zarada za sve zaposlene primjenjivani koeficijenti iz Ugovora o radu, izuzev za radna mjesta direktor, urednik i urednik redakcije.

Zarada za direktora obračunavana je primjenom koeficijenta 9,5, za urednika Radija primjenom koeficijenta 8 i urednika u redakciji primjenom koeficijenta 7. Međutim, sa licima koja su obavljala navedene poslove zaključeni su ugovori o radu za radno mjesto novinara sa koeficejntom 5,75.

U toku revizije nam nije stavljena na uvid odluka Savjeta o određivanju koeficijenta za obračun zarada za sva pomenuta radna mjesta, kao ni Aneks ugovora o radu po kome su urednik Radija i urednik redakcije raspoređeni na ta radna mjesta.

Međutim, prema članu 40 Zakona o radu, poslodavac je dužan da sa zaposlenim zaključi Aneks ugovora o radu u slučajevima izmjene ugovorenih uslova rada kao što su raspoređivanje na drugo radno mjesto ili utvrđivanje zarade.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2011. godine nijesu propisani koeficijenti za obračun zarada zaposlenih.

6.3 Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je usvojen 31.12.2011.godine sistematizovano je sledećih 6 vrsta radnih mjesta i 16 izvršilaca:

	Sistematizovano	Popunjeno
-Direktor	1	1
-Urednik Radija	1	1
-Urednik Redakcije	1	1
-Novinar	5	7
-Realizator programa	3	3
-Marketing	5	8

Prema tome na dan 31.12.2013. godine Radio je imao 5 zaposlenih više od broja zaposlenih predviđenih sistematizacijom radnih mjesta.

7. Troškovi amortizacije

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Troškovi amortizacije nekretnine (poslovna zgrada)	10.084	10.614
Troškovi amortizacije opreme	4.573	6.598
	14.657	17.212

Troškovi amortizacije za 2013. godinu iznose 14.657 € i više su iskazani za 10.084 €, koliko je obračunata amortizacija za poslovnu zgradu koja nije vlasništvo Radija.

Uvidom u posjedovni list, utvrđeno je da je zgrada vlasništvo Opštine zbog čega je u 2014. godini isknižena iz poslovnih knjiga Radija.

8. Ostali poslovni rashodi

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Troškovi – naknade članovima Savjeta	1.080	2.225
Troškovi dnevnica i prenoćišta	3.580	1.326
Troškovi nagrada	810	1.240
Troškovi honorara	290	120
Troškovi advokata	1.132	300
Pokloni za 8. Mart	420	204
Pomoći radnicima	1.300	-
Troškovi interneta	424	-
Troškovi reprezentacije	641	323
Troškovi transportnih usluga	80	7
Troškovi usluga održavanja	1.984	1.512
Troškovi reklame, propagande i sajmovia	910	-
Troškovi osiguranja	582	-
Troškovi platnog prometa	373	203
Troškovi finansijskih usluga	1.633	1.088
Troškovi taksa	15	-
Rashodi iz ranijih godina	-	1.240
	15.254	9.788

Radio ima 5 članova Savjeta čija je nadoknada za rad predviđena u visini od 18 €, po sjednici, odnosno mjesečno, shodno člnu 31 Statuta Radija.

DOO LOKALNI JAVNI EMITER RADIO BERANE, BERANE
FINANSIJSKI ISKAZI ZA 2013. GODINU

U okviru troškova dnevnic i prenoćišta od 3.580 €, dio od 1.931 € se odnosi na isplatu prazničnih dnevnic, prema sledećem prikazu:

Datum	Isplaćeno na tekuće račune	U Eur
21.01.2013	Mirka Dević	109
21.01.2013	Dragan Pešović	39
23.01.2013	Milan Šćekić	138
23.01.2013	Vujica Jokić	62
24.01.2013	Željko Bojičić	20
28.01.2013	Snežana Milić	58
24.05.2013	Dragan Pešović	77
24.05.2013	Mirka Dević	145
29.05.2013	Snežana Milić	144
31.05.2013	Jovančević Tatjana	38
1.06.2013	Milan Šćekić	276
4.06.2013	Vujica Jokić	62
5.06.2013	Željko Bojičić	40
8.08.2013	Mirka Dević	108
8.08.2013	Milan Šćekić	135
9.08.2013	Tufik Softić	30
	Isplaćeno iz blagajne	
24.07.2013	Snežana Milić	58
24.07.2013	Mirka Dević	108
24.07.2013	Milan Šćekić	135
24.07.2013	Dragan Pešović	39
24.07.2013	Željko Bojičić	40
24.07.2013	Vujica Jokić	21
24.07.2013	Tufik Softić	30
24.07.2013	Tatjana Jovančević	19
		1.931

Imajući u vidu da se radi o zaradi zaposlenih u vrijeme praznika, a ne o dnevnicama za službena putovanja, navedene izdatke je trebalo evidentirati kao zaradu i obračunati pripadajuće poreze i doprinose.

Za isplatu dnevnic od 24.07.2013. godine preko blagajne postoji Odluka direktora od 23.07.2013. godine, po kojoj se dnevnic za rad u vrijeme praznika (13, 14 i 15 Juli) isplaćuju iz pazara, zbog blokade računa.

Ostali izdaci za dnevnic se odnose na isplaćene dnevnic po putnim nalozima od čega izdvajamo par većih iznosa: - isplata za službeni put u Mostar (Mirka Dević, Snežana Milić i Milan Šćekić, 24.10. 2013. godine) po 260 €;

- Isplaćene dnevnic za službeni put u Beograd po 108 € za Milana Šćekića i Armuš Aleksandra.

Ostale dnevnic su isplaćene uglavnom u iznosu od 18 € za službeni put do Podgorice ili Bijelog Polja.

Putne naloge za direktora Radija je, kao nalogodavac, potpisivao direktor.

Normativno treba regulisati da putne naloge za službena putovanja direktora, u ime nalogodavca potpisuje ovlašćeno lice iz Savjeta.

Takođe, u putnim nalozima treba navesti razloge putovanja i uredno ih popuniti, sa svim neophodnim podacima o vremenu obavljenog službenog putovanja.

Troškovi nagrada se odnose na sledeće isplate, po Odluci direktora:

Isplaćeno na tekuće račune

	u Eur
Mirka Dević	95
Dragan Pešović	115
Sonja Savić	90
Vujica Jokić	75
Branka Božović	55
Tatjana Jovančević	30
Ljiljana Vasović	50
Snežana Milić	40
Aleksandra Vešović	40
Novogodišnji pokloni za djecu	220
	810

Troškovi honorara se odnose na isplate Milutinu Sekuloviću za 3 mjeseca po 40 €, isplatu pomoć po Odluci direktora za Vlajka Radović od 100 €, kao i Nikoli Komatini, na ime pomoć sportisti.

Troškovi advokata ukupno iznose 1.131 € i odnose se na isplate advokatskoj kancelariji Stojanović. Ovi troškovi su evidentirani na osnovu izvršenih isplata umjesto na osnovu ugovora ili računa iz kojih se bi se jasno moglo sagledati po kom osnovu su isplate izvršene, za koje sudske procese, kao i da li su obaveze prema advokatskoj kancelariji u cjelini izmirene.

Pomoći radnicima od 1.300 € se odnose na isplate za 4 zaposlena po 300 € kao i 100 € za pomoć KUD „Duga”.

Troškovi interneta od 424 € se odnose na račune od AdriaHost doo, iz Beograda na ime troškova telekomunikacija, teleksa, telegrama, kablovskog i satelitskog prenosa.

Troškovi reprezentacije se uglavnom odnose na nabavku sokova, kisjele vode, kafe, hrane kao i u manjoj mjeri na račune za ishranu na službenom putu.

Troškovi usluga održavanja najvećim dijelom (1.200 €) se odnose na isplate od po 100 € na ime Marije Armuš. Navedeni troškovi su evidentirani na osnovu uplata umjesto na osnovu ugovora ili računa kako bi se moglo sagledati o kojim uslugama se radi i koliki je ugovoreni iznos, odnosno da li su obaveze po ovom osnovu u cjelini izmirene.

Pored ovih, kao troškovi održavanja su evidentirane i fakture od Alti doo, Berane za održavanje računara u iznosu od 143 €, MD Com u iznosu od 111 € takođe za održavanje računara i dopunu tonera i iznos od 270 € po računima Alfa inženjering doo, Berane.

Iako računi za nabavke glase na Radio u većini slučajeva nisu potpisani od strane zaposlenog lica u Radiju, kao potvrda da su usluge stvarno izvršene ili roba zaista isporučena.

Reklamni materijal je nabavljen u vrijednosti od 910 € od NAMA doo, Podgorica (100 rokovnika, 100 poslovnih kalendara, 240 olovaka i 100 upaljača).

Troškovi osiguranja su evidentirani na osnovu uplata (pojedinačne uplate po 21 €) Uniqua osiguranju. Troškove treba evidentirati na osnovu faktura ili ugovora, iz kojih se može vidjeti obaveza za plaćanje kao i to da li se premije osiguranja zaista odnose na Radio.

Finansijske usluge se u cjelini odnose na plaćene usluge računovodstva, u mjesečnom iznosu od 136 €.

9. Nekretnine i oprema

				(u Eur)
	Građevinski objekti	Emisiona studijska oprema	Ostala oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje 1.01. 2013. godine	212.288	23.329	3.825	239.442
Nabavke u toku godine	-	140	1.193	1.333
Stanje 31.12. 2013. godine	212.288	23.469	5.018	240.775
Ispravka vrijednosti osnovnih sredstava				
Stanje 1.01. 2013. godine	10.614	5.984	614	17.212
Amortizacija za 2013. godinu	10.084	3.803	770	14.657
Stanje 31.12.2013. godine	20.698	9.787	1.384	31.869
Sadašnja vrijednost osnovnih Sredstava 31.12.2013. godine				
	191.590	13.682	3.636	208.906
Sadašnja vrijednost osnovnih Sredstava 31.12.2012. godine				
	201.674	17.345	3.211	222.230

U toku godine, nabavljena je sledeća oprema u vrijednosti od 1.333 €;

- Diktafon u vrijednosti od 89 €;
- HDD SATA 2 51 €;
- Mob telefon 196 € na osnovu Odluke direktora za urednika Radija;
- Mob. Telefon 309 € ; na osnovu Odluke direktora za direktora Radija;
- Lap top 488 €
- 2 kompjuterska stola i 1 fotelja u vrijednosti od 200 €.

Radio nije postupio u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem (SII.list Crne Gore 34/ 09) po kome je obavezan da izvrši popis sredstava i stvarno stanje usaglasiti sa stanjem u knjigama.

Naime, na kraju godine izvršen je popis opreme po mjestima gdje se nalaze (kancelarije) samo naturalno, po količini, bez iskazivanja vrijednosti, zbog čega se nisu mogla identifikovati popisana sredstva sa sredstvima iskazanim u poslovnim knjigama. Iz istih razloga, nije bilo moguće usaglasiti stanje po popisu sa stanjem u poslovnim knjigama i utvrditi eventualne razlike u vidu manjka, viška ili rashoda.

Takođe, u poslovnim knjigama ne postoji analitička evidencija sredstava, što znači da za svako pojedinačno sredstvo treba iskazati njegovu nabavnu i ispravku vrijednosti, na osnovu čega se obezbjeđuju podaci o starosti sredstva i potrebi njegove dalje amortizacije.

Obračun amortizacije se vrši kumulativno, primjenom stope na nabavnu vrijednost grupe sredstava, zbog čega je moguće da se u nabavnoj vrijednosti nalaze i sredstva koja su u cjelini amortizovana.

10. Potraživanja

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Potraživanja od kupaca	468.227	389.835
Potraživanja od zaposlenih	1.183	1.805
	469.410	391.640

10.1 Potraživanja od kupaca

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Opština Berane	463.557	386.312
Elektroprivreda Berane	1.030	970
Izborna komisija Skupštine Crne Gore	660	-
KIPS	396	219
Novosti Press doo, Podgorica	-	1.000
Opština Podgorica	-	(315)
Uprava za nekretnine	-	180
Radio Crne Gore	-	800
Turistička organizacija Berane	1.200	(500)
Yu Promet Berane	401	371
Ostali kupci	983	798
	468.227	389.835

Kao što je navedeno u Napomeni 4, potraživanja od Opštine su više godina unazad iskazivana za iznos obračunatih bruto zarada uključujući i doprinosa na teret poslodavca, uz istovremeno iskazivanje prihoda.

Tako iskazivana potraživanja u ranijem periodu kao i potraživanja iz 2013. godine, čine ukupna potraživanja od Opštine na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 463.557 €.

Međutim, prema MRS 20 – Državna davanja, kao prihod se mogu iskazati samo izvršene uplate u tekućem obračunskom periodu, što znači da potraživanja od Opštine za buduća plaćanja nisu mogla biti iskazana kao prihod. Buduća plaćanja su prihod perioda u kome će biti izvršena.

Iz navedenog razloga, u poslovnim knjigama Radija, potraživanja od Opštine su više iskazana za cjelokupan iznos od 463.557 €.

U toku revizije, nezavisnom konfirmacijom, Opština je potvrdila da nema neizmirenih obaveza prema Radiju.

U cilju usaglašavanja stanja sa Opštinom kao i u cilju realnog iskazivanja imovine, u poslovnim knjigama Radija, potraživanja od Opštine u iznosu od 463.557 € treba isknjižiti potraživanja i za isti iznos uvećati gubitak.

10.2 Potraživanja od zaposlenih

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Aleksandra Vujović	150	150
Branka Božović	100	150
Čedomir Leković	-	100
Dragan Pešović	140	130
Goran Dragojević	-	100
Milan Ščekić	200	-
Mirka Dević Kovačević	200	300
Olja Đukić	90	75
Snežana Milić	200	300
Sonja Savić	-	200
Tatjana Jovančević	-	50
Željko Bojičić	103	150
Zoran Popović	-	100
	1.183	1.805

Potraživanja od zaposlenih se odnose na isplaćene akontacije.

11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	2013.	(u Eur) 2012.
Glavna blagajna	764	13
Blagajna - šalter	269	3
Blagajna redakcija	-	-
Žiro račun – Atlasmont banka	1.300	562
Žiro račun – Hipotekarna banka	129	69
Ostali žiro računi	(17)	(17)
	2.444	630

Blagajničko poslovanje

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je radno mjesto - administrativni radnik koji je »ovlašten da vrši poslove uplate i isplate u preduzeću i o tome vodi urednu evidenciju«. Uvidom u ugovor o radu sa zaposlenim za to radno mjesto nisu precizno definisani poslovi koje to lice obavlja, niti je zaposleni obavljao poslove blagajnika, koji pored uplata i isplata podrazumevaju i vođenje uredne i ažurne evidencije sastavljanjem blagajničkih dnevnika o svim prilivima, odlivima i stanju gotovine kao i evidenciju o blagajničkoj dokumentaciji na osnovu koje su vršene uplate i isplate blagajne.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je gotovinu sa žiro računa podizao direktor Radija i da je isti trošenje pravdao računima koji uglavnom nijesu potpisani od strane ovlašćenog lica kako bi se moglo pratiti namjensko trošenje sredstava, naročito imajući u vidu ograničen obim sredstava kojima Radio raspolaže.

Blagajnička dokumentacija (priznanice o uplati, čekovi o isplatama i računi po kojima su vršene isplate) je hronološki nesređena, zbog čega su knjiženja u poslovnim knjigama neažurna.

U Poslovnim knjigama Radija odvojeno su evidentirane dvije blagajne: gotovina u blagajni podignuta sa žiro računa i blagajna preko kojih je vršena gotovinska naplata usluga (pazari).

19.1 Gotovina u blagajni se odnosi na gotovinu podignutu sa žiro računa i utrošenu za isplate po raznim osnovama. U toku godine, sa žiro računa je podignuta gotovina ukupno u iznosu od 4.336 €, utrošen je iznos od 3.573 € dok je kao stanje neutrošenih sredstava, u poslovnim knjigama prikazan iznos od 763 €.

Gotovina je utrošena za sledeće namjene:

- 780 € (put u Mostar 260x3);
- 54 € (službeni put u Kraljevo);
- 100 € (gorivo po računima – nisu potpisani
- 11 € (taxi)
- 86 € (račini od Altí doo, Berane – glase na Radio Berane)
- 54 € (3 dnevnic);
- 57 € (Altí doo, Berane
- 89 € (diktafon);
- 51 € (Altí doo, Berane);
- 10 € (kancelarijski materijal);
- 108 € (putni nalog za Bg – direktor);
- 108 € (putni nalog za Br – Armuš);
- 90 € (gorivo);
- 32 € (taksi);
- 45 € (reprezentacija);

- 87 € (2 prenoćišta, Šćekić i Armuš);
 - 5 € (taxi);
 - 30 € (slušalice, Alti doo);
 - 7 € (taxe);
 - 85 € (gorivo po računima – nepotpisani);
 - 54 € (3 dnevnicе za Pg – Šćekić, Vešović, Dević);
 - 21 € (reprezentacija);
 - 120 € (nagrada po 40 € za pripremanje programa za dan Radija; Milić, Dević, Vešović);
 - 210 € (za djecu zaposlenih 10 € po djetetu za Novu godinu);
 - 12 € (kancelarijski materijal);
 - 196 € (mobilni telefon za urednika); (Odluka direktora)
 - 309 € (mobilni telefon za direktora); (Odluka direktora);
 - 420 € (isplate za 8 Mart, po 30 €);
 - 273 € (rad za vrijeme praznika)
 - 58 € (reprezentacija – bife; računi nisu potpisani);
 - 11 € (ostalo)
- 3.573 €

Pored gotovog novca koji je podizan sa žiro računa, Radio je raspolagao i gotovim novcem za naplaćene usluge u gotovom, po izdatim priznanicama.

Kontrolom priznanica koje su nam stavljene na uvid utvrdili smo da je u toku 2013. godine, naplaćeno 5.184 € pazara. Dio od 3.557 € je predat na žiro račun Radija, dok je dio od 1.627 € korišćen za razne nabavke.

Za ovaj dio poslovanja, takođe nije vođena uredna i ažurna blagajnička evidencija koja bi omogućila lako i nedvosmisleno utvrđivanje primljenog gotovog novca (pazara) kao i njegovo trošenje.

Na priznanicama o zaprimljenom novcu se ne nalazi naziv ustanove, serijski broj, niti je uvijek naveden broj priznanice. Na priznanicama na kojima su navedeni brojevi, isti ne prate hronološki red već su proizvoljno evidentirani tako da se isti broj pojavljuje više puta (kao i kod brojeva faktura), zbog čega se ne može sa sigurnošću tvrditi da li je u poslovnim knjigama stvarno prikazan sav naplaćeni novac.

Imajući u vidu da Radio posluje sa gotovim novcem, neophodno je da, u skladu sa postojećom sistematizacijom stvarno zaduži određeno lice za obavljanje blagajničkog poslovanja, po osnovnim načelima računovodstva: urednosti i ažurnosti, što podrazumijeva da blagajnička dokumentacija bude uredno, hronološki numerisana, sa oznakom društva kome pripada (Radio), da računi po kojima se vrši isplata budu potpisani od lica po čijem nalogu se vrši isplata sve u cilju realnog prikazivanja poslovnih promjena kao i kontrole tokova novca, odnosno:

“Za gotovinu i gotovinske ekvivalente se vodi posebna analitička evidencija-dnevnik blagajne.

U dnevnik blagajne se unose poslovne promjene koje nastaju po osnovu gotovine. Dnevnik blagajne se zaključuje na kraju svakog dana i dostavlja računovodstvu najkasnije narednog dana. U dnevniku blagajne evidencija primanja i izdavanja vodi se na osnovu isprava koje prate prijem novca u blagajni i isprava na osnovu kojih se vrši isplata iz blagajne”.

12. Obaveze iz poslovanja

	2013.	(u Eur) 2012.
Obaveze za neto zarade	75.615	44.124
Dobavljači u zemlji	15.544	17.854
Obaveze prema članovima Savjeta	4.841	5.695
	96.000	67.673

Obaveze za neto zarade na dan 31.12.2013. godine iskazane su u iznosu 76.615 € i odnose se na neisplaćene neto zarade za deset mjeseci 2013. godine.

12.1 Obaveze prema dobavljačima u zemlji

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Elektroprivreda Berane	3.608	6.645
JP Komunalno Berane	4.103	3.304
PAM Podgorica	4.023	4.023
Vodovod i kanalizacija, Berane	2.912	2.714
Ostali dobavljači	898	1.168
	15.544	17.854

Ukupno neplaćene obaveze na dan 31.12.2013.godine, prema računima JP Vodovod i kanalizacija iznose 10.007 €. Međutim u poslovnim knjigama Radija obaveza prema JP vodovod i kanalizacija iskazana je u iznosu od 2.912 € odnosno manje za 7.095 €.

Iz navedenog razloga, za navedeni iznos manje su iskazani troškovi i obaveze Radija.

Prema Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem Radio je dužan da najmanje jednom u toku godine izvrši usaglašavanje potraživanja i obaveza.

13. Ostale obaveze i obaveze po osnovu preza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda

	(u Eur)	
	2013.	2012.
Obaveze za porez na zarade	64.450	64.597
Obaveze za doprinose PIO	123.742	123.742
Obaveze za doprinose za zdravstvo	72.793	72.793
Jedinstveni račun LD	118.323	57.866
Doprinos za nezaposlene	9.454	9.454
Prerez na porez	11.212	9.603
Obavaze za PDV	1.748	1.261
Ostalo	941	942
	402.663	340.258

Obaveze Radija za neplaćene poreze i doprinose po osnovu zarada prikazane u tabeli odnose se na neplaćene obaveze za period više od 6 godina.

Ove obaveze su predmet reprograma duga između Opštine, kao osnivača i Ministarstva finansija i biće predmet revizije u izvještaju za 2015. godinu.